

NGHỊ QUYẾT CỦA ĐẢNG VÀ THỰC TIỄN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

MỘT SỐ KẾT QUẢ THỰC HIỆN NGHỊ QUYẾT TRUNG ƯƠNG 4 KHÓA XII

PGS. TS. NGUYỄN MINH TUẤN^(*)

THS. NCS. NGUYỄN THỊ THÙY LINH^(**)

TÓM TẮT

Sau 4 năm thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI “Một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay”, tại Đại hội lần thứ XII của Đảng đã dành riêng một báo cáo đánh giá kết quả thực hiện với nhiều ưu điểm nhưng về cơ bản, vẫn chưa đạt được mục tiêu đặt ra. Do đó, Đại hội đã xác định phương hướng, nhiệm vụ xây dựng Đảng trong những năm tới “trọng tâm là kiên quyết, kiên trì tiếp tục thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI”^(***). Vì thế, ngay từ đầu nhiệm kỳ, Ban Chấp hành Trung ương khóa XII đã ban hành Nghị quyết số 04-NQ/TW ngày 30 tháng 10 năm 2016 “về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ”. Bài viết dưới đây khái quát một số kết quả thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII trong thời gian qua.

Từ khóa: Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII.

ABSTRACT

After four years of implementing the Central Resolution 4, Tenure XI “Some urgent issues on the Party building”, at the 12th Congress of the Party, there was a report evaluating the performance with many achievements. However, basically, the targets have not been reached. Therefore, the Congress has determined the direction and task to build the Party in the coming years as “resolutely and persistently continue to implement the Central Resolution 4, Tenure XI”. Therefore, right from the beginning of the Tenure, the 12th Central Executive Committee issued Resolution No. 04-NQ / TW dated October 30, 2016 on “Strengthening the building and regulating of the Party; preventing and repelling the Degradation of political ideology, morality and lifestyles, “self-evolution” and “ self-transformation”. The following article outlines some outcomes of implementing the Central Resolution 4, Tenure XI in recent years.

Key words: Central Resolution 4, Tenure XII.

^(***) Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

^(**) Đảng cộng sản Việt Nam (2016). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII* (trang 199). Hà Nội: Văn phòng Trung ương Đảng.

Hơn 4 năm qua, với quyết tâm chính trị cao, nỗ lực lớn; phát huy sự chủ động, sáng tạo và sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống

chính trị và nhân dân, Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII đã được thực hiện nghiêm túc, đạt được một số kết quả cụ thể:

Thứ nhất, nhận thức của cấp ủy các cấp, cán bộ, đảng viên và nhân dân ngày càng đầy đủ, toàn diện và sâu sắc hơn về ý nghĩa, tầm quan trọng của công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng.

Trong Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII, lần đầu tiên, Đảng đã chỉ rõ 27 biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ. Ban Tổ chức Trung ương đã ban hành Hướng dẫn số 15 ngày 14 tháng 5 năm 2019 cụ thể hóa thành 82 biểu hiện (trong đó suy thoái về tư tưởng chính trị: 29 biểu hiện; suy thoái đạo đức, lối sống: 30 biểu hiện; “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ: 23 biểu hiện). Theo đó, yêu cầu việc tổ chức kiểm điểm diễn ra hai lần một năm và theo quy định nếu dưới 20% biểu hiện suy thoái thì bản thân đảng viên tự soi tự sửa; 20-50% thì tự kiểm điểm; trên 50% thì viết kiểm điểm trước chi bộ và nếu lần sau vẫn trên 50% thì báo cáo cấp trên xem xét xử lý. Tuy một số tổ chức đảng vẫn còn tình trạng hình thức, đối phó nhưng mỗi lần tự phê bình và phê bình theo Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII cũng là mỗi lần cán bộ, đảng viên tự soi, tự sửa và cũng là thông điệp để cảnh tỉnh, răn đe những người không chịu rèn luyện, phấn đấu, tham vọng quyền lực, quan liêu, xa dân, chỉ vun vén lợi ích cá nhân, “lợi ích nhóm”.

Đồng thời, các cấp ủy đảng tiếp tục chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh theo Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ

Chính trị, coi đây là nhiệm vụ quan trọng, thường xuyên của mỗi tổ chức đảng và cán bộ, đảng viên. Các cấp ủy, tổ chức đảng coi trọng lãnh đạo, chỉ đạo sơ kết, tổng kết, tuyên truyền, nhân rộng những điển hình tiên tiến, gương “người tốt, việc tốt” bằng nhiều hình thức phong phú, có tác dụng lan toả trong Đảng và trong xã hội.

Tuy còn một số vấn đề bức xúc trong dư luận xã hội cần sớm được giải quyết nhưng những kết quả trong công tác đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống đã thực sự được đảng viên và nhân dân ghi nhận. Theo Báo cáo số 18-BCĐT/DLXH ngày 03 tháng 02 năm 2020 của Vụ Dư luận xã hội, Ban Tuyên giáo Trung ương về kết quả thăm dò dư luận xã hội, việc xây dựng, chỉnh đốn Đảng, ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” được cán bộ, đảng viên đánh giá đạt kết quả “đáng phấn khởi” tăng từ 39% năm 2018 lên 59% năm 2019; phòng, chống tham nhũng, lãng phí, “lợi ích nhóm” được cán bộ, đảng viên đánh giá đạt kết quả “đáng phấn khởi” tăng từ 29% năm 2018 lên 48% năm 2019.

Thứ hai, việc ban hành các văn bản của Đảng được chú trọng đặc biệt, nhất là các quy định về công tác cán bộ, đảng viên.

Các văn bản của Trung ương về công tác xây dựng Đảng là căn cứ để các cấp ủy, tổ chức đảng trong toàn Đảng thực hiện vụ xây dựng Đảng thuận lợi và nhất quán, góp phần quan trọng khắc phục những kẽ hở của các quy chế, quy định có thể bị lợi dụng, làm trái với quy định. Các cơ quan tham mưu của

Đảng đã tham mưu cho Đảng ban hành nhiều văn bản chỉ đạo, hướng dẫn mọi mặt công tác đảng, nhất là công tác kiểm tra và tổ chức, cán bộ - vốn rất nhạy cảm và phức tạp hiện nay.

Có thể nói, chưa có nhiệm kỳ nào mà việc hoàn thiện các văn bản của Đảng được sửa đổi, bổ sung và ban hành mới nhiều như trong hơn nửa nhiệm kỳ từ 2016 - 2019. Riêng toàn Ngành Tổ chức xây dựng Đảng đã tham mưu thực hiện 70 văn bản về công tác tổ chức xây dựng đảng, trong đó nổi bật có 03 nghị quyết của Ban Chấp hành Trung ương cùng 66 văn bản các loại, trong đó có những văn bản quan trọng như: Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ; Nghị quyết Trung ương 7 khóa XII về xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là cấp chiến lược, đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ; Quy định số 85 ngày 23 tháng 5 năm 2017 của Bộ Chính trị về kiểm tra, giám sát việc kê khai tài sản của cán bộ diện Bộ Chính trị, Ban Bí thư Trung ương quản lý; Chỉ thị số 28 ngày 21 tháng 01 năm 2019 của Ban Bí thư về nâng cao chất lượng kết nạp đảng viên và rà soát, sàng lọc, đưa những người không đủ tư cách ra khỏi Đảng; Quy định số 179 ngày 25 tháng 02 năm 2019 của Bộ Chính trị quy định về chế độ kiểm tra, giám sát công tác cán bộ; Quy định số 102 ngày 15 tháng 11 năm 2017 của Bộ Chính trị về xử lý kỷ luật đảng viên vi phạm; Quy định số 07 ngày 28 tháng 8 năm 2018 của Bộ Chính trị về xử lý tổ chức đảng vi phạm;

Quy định số 11 ngày 18 tháng 02 năm 2019 của Bộ Chính trị quy định về trách nhiệm của người đứng đầu cấp ủy trong việc tiếp dân, đối thoại trực tiếp với dân và xử lý những phản ánh, kiến nghị của dân; Quy định số 08 ngày 25 tháng 10 năm 2018 của Ban Chấp hành Trung ương về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là ủy viên Bộ Chính trị, ủy viên Ban Bí thư, ủy viên Ban Chấp hành Trung ương; Quy định số 90 ngày 04 tháng 8 năm 2017 của Bộ Chính trị về tiêu chuẩn chức danh, tiêu chí đánh giá cán bộ thuộc diện Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư quản lý; Quy định số 89 ngày 04 tháng 8 năm 2017 của Bộ Chính trị quy định khung tiêu chuẩn chức danh, định hướng khung tiêu chí đánh giá cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp.

Điều đó phản ánh sự chỉ đạo quyết liệt của Trung ương và sự cố gắng quyết tâm chính trị cao của các cơ quan tham mưu của Đảng, góp phần tạo nên hệ thống các văn bản tương đối hoàn thiện, đồng bộ để góp phần quan trọng vào việc thực hiện giải pháp là làm cho cán bộ, công chức “không thể tham nhũng được”.

Thứ ba, vai trò của tổ chức đảng, người đứng đầu cơ quan, đơn vị trong phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống từng bước được phát huy.

Thấm nhuần những lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh “một tấm gương sống có giá trị hơn một trăm bài diễn văn tuyên truyền”⁽¹⁾, “Tự mình phải chính trước, mới giúp được người khác chính. Mình không chính, mà

⁽¹⁾ Hồ Chí Minh (2002): *Toàn tập* (tập 1, trang 263). Hà Nội: Nhà xuất bản Chính trị quốc gia.

muốn người khác chính là vô lý,”⁽²⁾... Đảng ta luôn coi việc nêu gương của cán bộ, đảng viên trở thành một trong những phương thức lãnh đạo chủ yếu của Đảng.

Cùng với Quy định số 101 ngày 07 tháng 6 năm 2012 của Ban Bí thư về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ chủ chốt các cấp, Bộ Chính trị đã ban hành Quy định 55-QĐ/TW ngày 19 tháng 12 năm 2016 về một số việc cần làm ngay để tăng cường vai trò nêu gương của cán bộ, đảng viên. Đặc biệt, Ban Chấp hành Trung ương đã ban hành Quy định 08-QĐi/TW về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Bí thư, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương, chỉ rõ 8 nội dung các đồng chí Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Bí thư, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương phải gương mẫu đi đầu thực hiện. Đây là những văn bản quan trọng thúc đẩy mạnh mẽ cuộc đấu tranh phòng, chống suy thoái trong Đảng, khi người đứng đầu trong sạch, có quyết tâm chính trị rất cao và thực sự làm gương, nêu gương.

Cấp ủy, tổ chức đảng các cấp vừa là chủ thể lãnh đạo, chỉ đạo phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong Đảng và xã hội, đồng thời lại chính là đối tượng phải thực hiện phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống. Do đó, cấp ủy, tổ chức đảng các cấp đã thực hiện nghiêm các quy định, hướng dẫn của cấp trên, viết kiểm điểm, tự phê bình và phê bình, đề ra chương trình hành động, cam kết sửa chữa khuyết điểm của mình. Nhiều cơ quan,

đơn vị còn xác định những biểu hiện tiêu cực cụ thể, sát với chức năng, nhiệm vụ và tình hình thực tế, cho điểm từng tiêu chí thi đua, làm căn cứ đánh giá chất lượng, phân loại tổ chức đảng, đảng viên hằng năm. Nhiều cấp ủy, tổ chức đảng đã lấy ý kiến và lắng nghe, tiếp thu ý kiến đóng góp, thậm chí cả kết quả chấm điểm của các cơ quan, đơn vị có liên quan trước khi kiểm điểm, đánh giá cán bộ, đảng viên nên việc đánh giá, xếp loại tổ chức đảng, đảng viên thực chất hơn.

Qua việc cấp trên gợi ý kiểm điểm cấp dưới khi có vấn đề nổi cộm, phức tạp, kéo dài mà giải quyết được nhiều bức xúc trong xã hội. Công tác rà soát, bổ sung, ban hành các quy chế, quy định, văn bản quy phạm cho phù hợp, đồng bộ, được chú ý hơn. Trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo đã được coi trọng và cải tiến phong cách, lề lối làm việc, tích cực cải cách thủ tục hành chính và ứng dụng khoa học công nghệ thông tin. Ý thức chấp hành đường lối của Đảng, pháp luật của Nhà nước, nhất là đạo đức công vụ của cán bộ, đảng viên được nâng lên.

Thứ tư, công tác kiểm tra, giám sát và kỷ luật Đảng được thực hiện đồng bộ, quyết liệt, nhất là cấp Trung ương, có tác dụng rõ rệt trong phòng, chống tham nhũng, lãng phí.

Nghị quyết Đại hội XII của Đảng vẫn nhận định “Bốn nguy cơ mà Hội nghị đại biểu toàn quốc giữa nhiệm kỳ khoá VII của Đảng (năm 1994) nêu lên vẫn tồn tại, có mặt diễn biến phức tạp, như tham nhũng, lãng phí”⁽³⁾. Vì thế, công tác đấu tranh phòng, chống tham

⁽²⁾ Hồ Chí Minh (2002): *Toàn tập* (tập 1, trang 263). Hà Nội: Nhà xuất bản Chính trị quốc gia.

⁽³⁾ Đảng Cộng sản Việt Nam (2016). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII* (trang 68). Hà Nội: Văn phòng Trung ương Đảng.

những được lãnh đạo, chỉ đạo và thực hiện quyết liệt, toàn diện, đi vào chiều sâu, với quyết tâm chính trị rất cao, không có vùng cấm, không có ngoại lệ và đạt nhiều kết quả rất quan trọng. Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng đã tập trung chỉ đạo giải quyết nhiều vụ việc tồn đọng lâu và gây bức xúc trong xã hội có liên quan đến nhiều cán bộ, kể cả cán bộ cao cấp. Do đó, nhiều vụ việc, vụ án tham nhũng nghiêm trọng, phức tạp, kéo dài đã được xử lý nghiêm minh, đúng pháp luật, góp phần siết chặt kỷ luật, kỷ cương trong Đảng và bộ máy Nhà nước, khẳng định quyết tâm của Đảng, Nhà nước trong đấu tranh phòng, chống tham nhũng.

Nét mới trong công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật đảng là đã chú trọng kiểm tra, xử lý kỷ luật những cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống, kể cả cán bộ cao cấp đương chức hay đã nghỉ hưu, kể cả phải khởi tố, điều tra và xử lý theo quy định của pháp luật, kể cả trên lĩnh vực tham nhũng hay vi phạm kỷ luật phát ngôn... Đây là bước đột phá lớn trong công tác kiểm tra, giám sát, thi hành kỷ luật đảng, góp phần chủ động, ngăn ngừa vi phạm của cán bộ cao cấp và cảnh tỉnh, cảnh báo, răn đe chung đối với mọi cán bộ, đảng viên. Kết quả đó còn góp phần xóa bỏ “vùng cấm”, “ngoại lệ”, không có nhân nhượng, không có điểm dừng, ngăn chặn “tư duy nhiệm kỳ”, “hạ cánh an toàn” đối với mọi cán bộ, đảng viên. Kỷ cương, kỷ luật Đảng được siết chặt hơn. Công tác lãnh đạo chỉ đạo sắp xếp tinh giản bộ máy tinh gọn, hiệu lực hiệu quả và thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp về xây dựng đội ngũ cán bộ,

cơ cấu lại đội ngũ cán bộ công chức, viên chức theo tinh thần nghị quyết Trung ương 6, 7 đã đạt được kết quả rõ rệt. Công tác thanh tra, điều tra, truy tố xét xử được quan tâm chỉ đạo thực hiện quyết liệt hơn, nhất là các vụ việc gây thất thoát lớn kéo dài, những vụ tham nhũng lớn, phức tạp, tội phạm kinh tế và tội phạm chức vụ nghiêm trọng. Nhiệm kỳ qua, các cấp ủy, UBKT các cấp đã thi hành kỷ luật 2.560 đảng viên do tham nhũng, cố ý làm trái; 321 đảng viên kê khai tài sản, thu nhập không trung thực. Đặc biệt, Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư, UBKT Trung ương, cấp ủy có thẩm quyền đã thi hành kỷ luật 113 cán bộ diện Trung ương quản lý, cả đương chức và nghỉ hưu, trong đó có 26 đồng chí là ủy viên Trung ương, nguyên là ủy viên Trung ương, 3 đồng chí ủy viên, nguyên ủy viên Bộ Chính trị; 30 sĩ quan cấp tướng trong Quân đội, Công an (trong khi đó, nhiệm kỳ Đại hội XII Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư, UBKT Trung ương, cấp ủy có thẩm quyền chỉ xử lý kỷ luật 11 trường hợp cán bộ diện Trung ương quản lý, không có trường hợp nào là ủy viên Trung ương Đảng).

Việc thu hồi tài sản tham nhũng cũng đạt được kết quả tích cực. Ngoài việc đảng viên do tham nhũng, cố ý làm trái, việc thu hồi tài sản do tham nhũng có bước chuyển biến quan trọng. Nếu cả nhiệm kỳ Đại hội XI, thanh tra chỉ phát hiện tham nhũng với tài sản 1.022 tỷ đồng; 73,6 ha đất, chuyển cơ quan điều tra 73 vụ với 159 người liên quan thì nhiệm kỳ Đại hội XII, thanh tra phát hiện tham nhũng với tài sản 477.000 tỷ đồng và hơn 8.600 ha đất, kiến nghị xử lý 8.700 tập thể, và nhiều

cá nhân, chuyển cơ quan điều tra 451 vụ, 648 đối tượng.

Trong nhiệm kỳ này, công tác phòng, chống lãng phí đã thực sự trở thành tâm điểm, được nhiều cấp ủy, tổ chức đảng quan tâm chỉ đạo và đạt kết quả bước đầu quan trọng. Tham nhũng từng bước được kiềm chế, ngăn chặn. Điều đó không chỉ được đông đảo đảng viên và nhân dân đồng tình, ủng hộ, đánh giá cao và cộng đồng quốc tế ghi nhận.

Thứ năm, phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội và nhân dân trong xây dựng Đảng.

Các cấp ủy đảng đã quan tâm lãnh đạo triển khai thực hiện Quyết định số 217-QĐ/TW về quy chế giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội và Quyết định số 218-QĐ/TW, ngày 12 ngày 12 năm 2013 của Bộ Chính trị quy định về việc Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội và nhân dân tham gia góp ý xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền. Coi trọng hơn việc giám sát của nhân dân, công luận, dư luận, của cán bộ, công chức trong cơ quan, đơn vị đối với người đứng đầu, cán bộ chủ chốt, mở rộng dân chủ trong tổ chức đảng, tổ chức nhà nước và ngoài xã hội.

Tuy nhiên, vẫn còn một số *khuyết điểm*:

(1) Một số cấp ủy, tổ chức đảng, đảng viên chưa thực sự tâm huyết, nhận thức chưa đúng và thiếu nghiêm túc trong việc phổ biến, nghiên cứu, quán triệt và học tập Nghị quyết Trung ương 4 gắn với Chỉ thị 05 của Bộ Chính trị. Vẫn còn tình trạng cán bộ, đảng viên, người đứng đầu cấp ủy, chính quyền, cán bộ chủ chốt các cấp chưa nêu cao tinh thần trách nhiệm nêu gương, còn biểu hiện

đối phó, né tránh, thiếu gương mẫu trong sinh hoạt, công tác, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống.

(2) Một số cấp ủy, tổ chức đảng chưa kịp thời nắm bắt tình hình và tập trung lãnh đạo giải quyết những vấn đề bức xúc, nổi cộm; chậm xem xét, xử lý dứt điểm những phản ánh, kiến nghị, khiếu kiện đúng đắn của nhân dân. Hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát và kỷ luật đảng ở không ít cấp ủy đảng cấp tỉnh, cấp huyện và cấp cơ sở chưa rõ nét, thậm chí nhiều nơi còn chủ quan, coi tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” ở toàn Đảng chứ không có ở tổ chức đảng mình và bản thân mình.

(3) Cấp ủy, tổ chức đảng lãnh đạo chỉ đạo thực hiện kiểm điểm tự phê bình, phê bình chưa cụ thể, chưa thực chất. Việc khắc phục khuyết điểm, hạn chế sau kiểm điểm chưa rõ, chưa tạo được sự chuyển biến rõ rệt. Việc đánh giá, phân loại chất lượng tổ chức đảng, đảng viên một số nơi chưa sát thực tế, vẫn còn biểu hiện “bệnh thành tích”.

(4) Công tác kiểm tra, giám sát, thanh tra, điều tra, truy tố, xét xử có mặt còn hạn chế, có vụ việc chưa phối hợp chặt chẽ, đồng bộ; có nơi chưa coi trọng kiểm tra phòng ngừa, chưa chủ động phát hiện, chưa kiên quyết xử lý cán bộ, đảng viên vi phạm. Có trường hợp cán bộ, đảng viên vi phạm nhưng không được xử lý kịp thời dẫn đến cán bộ vi phạm nghiêm trọng hơn, thậm chí phải chịu trách nhiệm hình sự. Việc thực hiện kiến nghị, kết luận sau thanh tra, kiểm tra, giám sát nhìn chung còn chậm, chưa triệt để.

(5) Một số cấp ủy cấp dưới chưa quyết liệt

triển khai nhiều quyết định quan trọng của Trung ương trong phòng, chống tham nhũng. Cụ thể như việc kê khai tài sản, thu nhập vẫn chưa có chuyển biến đáng kể và cơ bản vẫn trong tình trạng hình thức, đối phó. Quyết định số 217-QĐ/TW về quy chế giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội và Quyết định số 218-QĐ/TW quy định về việc Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các đoàn thể chính trị - xã hội và nhân dân tham gia góp ý xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền ngày 12 tháng 12 năm 2013 của Bộ Chính trị vẫn chậm được triển khai và hiệu quả thấp.

Báo chí vẫn là lực lượng nổi bật nhất trong việc thực hiện và phát huy vai trò phản biện xã hội chứ chưa phải là Mặt trận Tổ quốc các cấp theo đúng quy định về chức năng, nhiệm vụ của mình.

Công tác giám sát của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội còn hạn chế, chưa phát huy mạnh mẽ vai trò của nhân dân, báo chí trong đấu tranh phòng, chống suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, tham nhũng, lãng phí; còn lúng túng trong nhận diện và xử lý các biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”. Tình trạng nể nang, ngại va chạm, đùn đẩy, né tránh, sợ trách nhiệm vẫn diễn ra ở nhiều nơi. Nhiều cấp ủy đảng chưa thực hiện nghiêm Quyết định số 99-QĐ/TW ngày 03 tháng 10 năm 2017 của Ban Bí thư Trung ương ban hành *Hướng dẫn khung để các cấp ủy, tổ chức đảng trực thuộc Trung ương tiếp tục phát huy vai trò của nhân dân trong đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ*. Thậm

chí, có cấp ủy khi triển khai quy định khung đã cắt xén những nội dung quan trọng, “nhạy cảm” như sử dụng các hình thức công khai tài sản, chế độ báo cáo, giải trình... Ngay cả quy định đã có rất cụ thể như “Không đề bạt, bổ nhiệm cán bộ là người đứng đầu, cấp phó của người đứng đầu phụ trách công tác tổ chức, cán bộ không thực hiện nghiêm và không có hiệu quả Nghị quyết số 39 của Trung ương tại địa phương, đơn vị mình phụ trách”⁽⁴⁾ nhưng khá nhiều cơ quan không công khai kế hoạch, lộ trình và kết quả tình hình biên chế nên rất khó có thể phát huy vai trò của nhân dân trong công việc quan trọng này. Ngoài ra, có thể kể tới một số hạn chế như: Công tác quản lý hoạt động báo chí, xuất bản, internet, mạng xã hội còn hạn chế, chưa kịp thời, hiệu quả thấp. Công tác thông tin, tuyên truyền định hướng dư luận có lúc chưa kịp thời. Đấu tranh chống “diễn biến hòa bình” và các quan điểm sai trái, luận điệu xuyên tạc, vu khống, bôi nhọ danh dự, uy tín lãnh đạo Đảng, Nhà nước của các thế lực thù địch, cơ hội chính trị chưa thực sự chủ động và hiệu quả thấp.

Đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” luôn là việc khó, phải được tiến hành thường xuyên, liên tục, kiên quyết, kiên trì, thậm chí phải bằng nhiều giải pháp mạnh. Trung ương đang chỉ đạo, tổ chức kiểm tra, tổng kết việc thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII, chắc chắn sẽ rút ra được những kinh nghiệm quý, tiếp tục

⁽⁴⁾ Bộ Chính trị (2017, tháng 9). *Kết luận số 17-KL/TW về tình hình thực hiện biên chế, tình hình biên chế, của các tổ chức trong hệ thống chính trị năm 2015-2016 và mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp giai đoạn 2017-2021*. Hà Nội: tác giả.

hoàn thiện những chủ trương, giải pháp để Nghị quyết thực sự đi vào cuộc sống, đáp ứng được kỳ vọng của nhân dân.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đảng cộng sản Việt Nam (2016). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII* (trang 199). Hà Nội: Văn phòng Trung ương Đảng.

2. Hồ Chí Minh (2002): *Toàn tập* (tập 1). Hà Nội: Nhà xuất bản Chính trị quốc gia.

3. Bộ Chính trị (2017, tháng 9). *Kết luận số 17-KL/TW về tình hình thực hiện biên chế, tinh giản biên chế, của các tổ chức trong hệ thống chính trị năm 2015-2016 và mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp giai đoạn 2017-2021*. Hà Nội: tác giả.

